

Pohjolainen Kirsi

26.4.2024

1(2)

Ulkoministeriölle

**Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle
Suomen ja Yhdysvaltojen välillä tehdyn
puolustusyhteistyösopimuksen hyväksymiseksi ja
voimaansaattamiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi, VN/36586/2023**

Tapaturmavakuutuskeskus (TVK) on työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen lakisääteinen keskusyhteisö, joka toimii asiantuntijana työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen vakuutuksen toimeenpanossa ja kehittämisessä. TVK antaa lausuntonsa työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toimeenpanon näkökulmasta ja toteaa seuraavaa.

**Sopimuksen vaikutus suomalaiseen työtapaturma- ja
ammattitautivakuuttamiseen vaikuttaa selkeältä**

Suomen ja Yhdysvaltojen välinen puolustusyhteistyösopimus (DCA) vaikuttaa myös kansallisen työtapaturma- ja ammattitautilainsäädännön soveltamiseen. DCA-sopimuksen perusteella Suomen alueella olevat Yhdysvaltojen asevoimien joukkojen jäsenet, mukaan lukien siviilihenkilöstö, heidän huolettavat (perheenjäsenet) ja Yhdysvaltojen sopimustoimittajat pysyvät Yhdysvaltojen lainsäädännön soveltamisalassa, mukaan lukien työlainsäädäntö ja työtapaturma- ja ammattitautivakuuttamista koskeva lainsäädäntö. Sopimuksen kattamia henkilöitä ei siten vakuuteta suomalaisella työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksella eikä heille Suomessa sattuvia työtapaturmia tai ammattitauteja korvata työtapaturma- ja ammattitautilain perusteella.

Jos suomalainen yritys tai henkilö solmii Yhdysvaltojen puolustusministeriön kanssa puolustusyhteissopimuksen kattaman hankinta- tai alihankintasopimuksen, tähän tehtyyn sopimukseen sovelletaan puolustusyhteistyösopimusta ja sen mukaisesti Yhdysvaltojen lainsäädäntöä. Yrityksestä tai henkilöstä muodostuu sopimuksen tarkoittama sopimustoimittaja. Hallituksen esityksen luonnoksessa on sivulla 24 todettu, että paikalta palkattujen henkilöiden sosiaaliturvan järjestämisen osalta on tunnistettu käytännöllisiä ja lainsäädännön jatkoselvityshankkeita. TVK esittää, että tätä kohtaa hallituksen esityksessä täydennetään lopulliseen esitykseen.

Jos edellä mainitulla suomalaisella (tai muun EU-maan) sopimustoimittajalla on palveluksessaan suomalaisia (tai muun EU-maan) työntekijöitä, näiden työntekijöiden Suomessa tehtävään työhön ja työsuhteisiin sovelletaan kuitenkin Suomen lainsäädäntöä ja siten mm. työtapaturma- ja ammattitautilakia. Suomalainen yritys on velvollinen normaalisti ottamaan työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen valitsemastaan vahinkovakuutusyhtiöstä.

TVK tulkitsee puolustusyhteissopimusta siten, että jos USA:n asevoimien jäsenen mukana tullut perheenjäsen sopisi työsuhteen DCA-sopimuksen ulkopuolella suomalaisen työnantajan kanssa, suomalaista työlainsäädäntöä ja työtapaturma- ja ammattitautilakia sovellettaisiin normaalisti tällaiseen työntekoon.

Lisätietoja

Lisätietoja lausunnosta antaa Kirsi Pohjolainen, p. 040 5718104 (kirsi.pohjolainen@tvk.fi)

Tapaturmavakuutuskeskus

Janne Reini
Toimitusjohtaja